

Пра „парасткі новага“ й бульба з малаком

Ведама, як у райскім краю, у Савецкім Саюзе могуць надарыцца розныя нечаканасці й дзіўні дзеўні. Напрыклад, калісьці яшчэ пры Сталіне там была закончаная пабудова сацыялізму, і людзі... ад сацыялісті працаўці толькі, адбываючы маральны абавязак. Ды яшчэ які быў энтузіазм у вадбыванні гэтага «танараватага» абавязку (савецкія газеты так сэцьвяджали)!

Але вось прыйшло Хрушчоў і... сэцьвердзіў: «каб заахвоціць людзей працаўці і паднімі на патробы ўзроўень народнага гаспадарку, треба ўсётакі ўвесці прынцып матар'яльнаї зацікаўленасці працоўных — работнікаў і калгаснікаў». Што-ж зробіш, камунізм камунізм, але-ж людзі ня могуць жыць толькі аднымі лёзунгамі. Яны хоцьць есці, а таксама жадаюць бачыць матар'яльныя вынікі свае працы, хоцьбы й мізэрныя. Гэтак у грамадзтве, якое адной нагой стаіць на парозе да камунізму, быў уведзены, праўдзівай прызнаны, адкрыта адзін із галаўнейшых прынцыпаў «капітальнастичнага» грамадзтва.

Напачатку треба агаварыцца тут: як можна было спадзявацца, прынцып гэты не атрымаў агульнага прымінення. Для чаго дарэмна раствараваць «народнае» дабро? І гэтага навінка, як калісьці пры стаханаўшчыне, сталася прыманікай для вылучэння «передавіку», а галоўным чынам — пайшла на падкармленыя новых савецкіх партыйных цівуну і агіттараў. У калгасах яны пачалі ходзіць выявянці ў месяц пасля 350 працаўдзён ці зарабляць, у выпадку прысланых старшынія калгасаў, ад 50 да 150 тысяч рублёў у год, будаваць свае собскіе дамы ў цэнтрах і г. д. Звычайнія калгаснікі заставаліся пры сваіх працаднёх і за іх атрымлівалі па... 300 грамаў і 30 капелек. Тое самае адбываўся і ў прымысловасці.

Аднак і падобны стымул паказаўся за дарэмі для партыі, разбазарваннем дзяржаўнага засеку ці, як успаміналася, «народнага» дабра. І вось зьяўляюцца:

«Жонка паставіла на стол гарлач малака й падагрэту бульбу», — зазначае аўтар, дадаючы ад жонкі:

— Як гэта здарылася, Зымітрок? Цябе прымусілі заяву падаць, ці ты сам?

Канцоўка выйшла добра. Як бачылі, бацька прынёс скрутак драпу на пальто дачы, і жонка пахвалила мужа за такі «камуністычны» учынак.

Якую-ж мараль можна вывесці з гэтага нарысу? Аўтар хацеў паказаць, як у савецкім чалавеку выпрацоўваецца «камуністычная» съедамасць, якая штурхася яго для дабра грамадзтва зрачыся матар'яльнае зацікаўленасці, праўдзіві — стацца съедамым будаўніком «камунізму», дзе праца становіцца «гонарам», а не нажывай. Выйшла аднак адваротна, і не таму, што так жадаў аўтар нарысу, а проста па жыццёўнай іншыці. Панерша, чалавек які выганяў у месяц 350 працаўдзён ці зарабляў, як гаворыць аўтар, месячна калі 2000 рублёў і шмат зярна, рагатам пры гэтай змене — пераходзе на 60 працаўдзён месячна — ня ў сілах купіць

Прыцемкам дадому прыйшоў і Зымітрок із скруткам пад паҳай.

— Вячэрэць ёсьць што? — спытаў у жонкі.

«Жонка паставіла на стол гарлач малака й падагрэту бульбу», — зазначае аўтар, дадаючы ад жонкі:

— Як гэта здарылася, Зымітрок? Цябе прымусілі заяву падаць, ці ты сам?

Канцоўка выйшла добра. Як бачылі, бацька прынёс скрутак драпу на пальто дачы, і жонка пахвалила мужа за такі «камуністычны» учынак.

Якую-ж мараль можна вывесці з гэтага нарысу? Аўтар хацеў паказаць, як у савецкім чалавеку выпрацоўваецца «камуністычная» съедамасць, якая штурхася яго для дабра грамадзтва зрачыся матар'яльнае зацікаўленасці, праўдзіві — стацца съедамым будаўніком «камунізму», дзе праца становіцца «гонарам», а не нажывай. Выйшла аднак адваротна, і не таму, што так жадаў аўтар нарысу, а проста па жыццёўнай іншыці. Панерша, чалавек які выганяў у месяц 350 працаўдзён ці зарабляў, як гаворыць аўтар, месячна калі 2000 рублёў і шмат зярна, рагатам пры гэтай змене — пераходзе на 60 працаўдзён месячна — ня ў сілах купіць

Прицемкам дадому прыйшоў і Зымітрок із скруткам пад паҳай.

— Вячэрэць ёсьць што? — спытаў у жонкі.

«Жонка паставіла на стол гарлач малака й падагрэту бульбу», — зазначае аўтар, дадаючы ад жонкі:

— Як гэта здарылася, Зымітрок? Цябе прымусілі заяву падаць, ці ты сам?

Канцоўка выйшла добра. Як бачылі, бацька прынёс скрутак драпу на пальто дачы, і жонка пахвалила мужа за такі «камуністычны» учынак.

Якую-ж мараль можна вывесці з гэтага нарысу? Аўтар хацеў паказаць, як у савецкім чалавеку выпрацоўваецца «камуністычная» съедамасць, якая штурхася яго для дабра грамадзтва зрачыся матар'яльнае зацікаўленасці, праўдзіві — стацца съедамым будаўніком «камунізму», дзе праца становіцца «гонарам», а не нажывай. Выйшла аднак адваротна, і не таму, што так жадаў аўтар нарысу, а проста па жыццёўнай іншыці. Панерша, чалавек які выганяў у месяц 350 працаўдзён ці зарабляў, як гаворыць аўтар, месячна калі 2000 рублёў і шмат зярна, рагатам пры гэтай змене — пераходзе на 60 працаўдзён месячна — ня ў сілах купіць

Прицемкам дадому прыйшоў і Зымітрок із скруткам пад паҳай.

— Вячэрэць ёсьць што? — спытаў у жонкі.

«Жонка паставіла на стол гарлач малака й падагрэту бульбу», — зазначае аўтар, дадаючы ад жонкі:

— Як гэта здарылася, Зымітрок? Цябе прымусілі заяву падаць, ці ты сам?

Канцоўка выйшла добра. Як бачылі, бацька прынёс скрутак драпу на пальто дачы, і жонка пахвалила мужа за такі «камуністычны» учынак.

Якую-ж мараль можна вывесці з гэтага нарысу? Аўтар хацеў паказаць, як у савецкім чалавеку выпрацоўваецца «камуністычная» съедамасць, якая штурхася яго для дабра грамадзтва зрачыся матар'яльнае зацікаўленасці, праўдзіві — стацца съедамым будаўніком «камунізму», дзе праца становіцца «гонарам», а не нажывай. Выйшла аднак адваротна, і не таму, што так жадаў аўтар нарысу, а проста па жыццёўнай іншыці. Панерша, чалавек які выганяў у месяц 350 працаўдзён ці зарабляў, як гаворыць аўтар, месячна калі 2000 рублёў і шмат зярна, рагатам пры гэтай змене — пераходзе на 60 працаўдзён месячна — ня ў сілах купіць

Прицемкам дадому прыйшоў і Зымітрок із скруткам пад паҳай.

— Вячэрэць ёсьць што? — спытаў у жонкі.

«Жонка паставіла на стол гарлач малака й падагрэту бульбу», — зазначае аўтар, дадаючы ад жонкі:

— Як гэта здарылася, Зымітрок? Цябе прымусілі заяву падаць, ці ты сам?

Канцоўка выйшла добра. Як бачылі, бацька прынёс скрутак драпу на пальто дачы, і жонка пахвалила мужа за такі «камуністычны» учынак.

Якую-ж мараль можна вывесці з гэтага нарысу? Аўтар хацеў паказаць, як у савецкім чалавеку выпрацоўваецца «камуністычная» съедамасць, якая штурхася яго для дабра грамадзтва зрачыся матар'яльнае зацікаўленасці, праўдзіві — стацца съедамым будаўніком «камунізму», дзе праца становіцца «гонарам», а не нажывай. Выйшла аднак адваротна, і не таму, што так жадаў аўтар нарысу, а проста па жыццёўнай іншыці. Панерша, чалавек які выганяў у месяц 350 працаўдзён ці зарабляў, як гаворыць аўтар, месячна калі 2000 рублёў і шмат зярна, рагатам пры гэтай змене — пераходзе на 60 працаўдзён месячна — ня ў сілах купіць

Прицемкам дадому прыйшоў і Зымітрок із скруткам пад паҳай.

— Вячэрэць ёсьць што? — спытаў у жонкі.

«Жонка паставіла на стол гарлач малака й падагрэту бульбу», — зазначае аўтар, дадаючы ад жонкі:

— Як гэта здарылася, Зымітрок? Цябе прымусілі заяву падаць, ці ты сам?

Канцоўка выйшла добра. Як бачылі, бацька прынёс скрутак драпу на пальто дачы, і жонка пахвалила мужа за такі «камуністычны» учынак.

Якую-ж мараль можна вывесці з гэтага нарысу? Аўтар хацеў паказаць, як у савецкім чалавеку выпрацоўваецца «камуністычная» съедамасць, якая штурхася яго для дабра грамадзтва зрачыся матар'яльнае зацікаўленасці, праўдзіві — стацца съедамым будаўніком «камунізму», дзе праца становіцца «гонарам», а не нажывай. Выйшла аднак адваротна, і не таму, што так жадаў аўтар нарысу, а проста па жыццёўнай іншыці. Панерша, чалавек які выганяў у месяц 350 працаўдзён ці зарабляў, як гаворыць аўтар, месячна калі 2000 рублёў і шмат зярна, рагатам пры гэтай змене — пераходзе на 60 працаўдзён месячна — ня ў сілах купіць

Прицемкам дадому прыйшоў і Зымітрок із скруткам пад паҳай.

— Вячэрэць ёсьць што? — спытаў у жонкі.

«Жонка паставіла на стол гарлач малака й падагрэту бульбу», — зазначае аўтар, дадаючы ад жонкі:

— Як гэта здарылася, Зымітрок? Цябе прымусілі заяву падаць, ці ты сам?

Канцоўка выйшла добра. Як бачылі, бацька прынёс скрутак драпу на пальто дачы, і жонка пахвалила мужа за такі «камуністычны» учынак.

Якую-ж мараль можна вывесці з гэтага нарысу? Аўтар хацеў паказаць, як у савецкім чалавеку выпрацоўваецца «камуністычная» съедамасць, якая штурхася яго для дабра грамадзтва зрачыся матар'яльнае зацікаўленасці, праўдзіві — стацца съедамым будаўніком «камунізму», дзе праца становіцца «гонарам», а не нажывай. Выйшла аднак адваротна, і не таму, што так жадаў аўтар нарысу, а проста па жыццёўнай іншыці. Панерша, чалавек які выганяў у месяц 350 працаўдзён ці зарабляў, як гаворыць аўтар, месячна калі 2000 рублёў і шмат зярна, рагатам пры гэтай змене — пераходзе на 60 працаўдзён месячна — ня ў сілах купіць

Прицемкам дадому прыйшоў і Зымітрок із скруткам пад паҳай.

— Вячэрэць ёсьць што? — спытаў у жонкі.

«Жонка паставіла на стол гарлач малака й падагрэту бульбу», — зазначае аўтар, дадаючы ад жонкі:

— Як гэта здарылася, Зымітрок? Цябе прымусілі заяву падаць, ці ты сам?

Канцоўка выйшла добра. Як бачылі, бацька прынёс скрутак драпу на пальто дачы, і жонка пахвалила мужа за такі «камуністычны» учынак.

Якую-ж мараль можна вывесці з гэтага нарысу? Аўтар хацеў паказаць, як у савецкім чалавеку выпрацоўваецца «камуністычная» съедамасць, якая штурхася яго для дабра грамадзтва зрачыся матар'яльнае зацікаўленасці, праўдзіві — стацца съедамым будаўніком «камунізму», дзе праца становіцца «гонарам», а не нажывай. Выйшла аднак адваротна, і не таму, што так жадаў аўтар нарысу, а проста па жыццёўнай іншыці. Панерша, чалавек які выганяў у месяц 350 працаўдзён ці зарабляў, як гаворыць аўтар, месячна калі 2000 рублёў і шмат зярна, рагатам пры гэтай змене — пераходзе на 60 працаўдзён месячна — ня ў сілах купіць

Прицемкам дадому прыйшоў і Зымітрок із скруткам пад паҳай.

— Вячэрэць ёсьць што? — спытаў у жонкі.

«Жонка паставіла на стол гарлач малака й падагрэту бульбу», — зазначае аўтар, дадаючы ад жонкі:

— Як гэта здарылася, Зымітрок? Цябе прымусілі заяву падаць, ці ты сам?

Канцоўка выйшла добра. Як бачылі, бацька прынёс скрутак драпу на пальто дачы, і жонка пахвалила мужа за такі «камуністычны» учынак.

Якую-ж мараль можна вывесці з гэтага нарысу? Аўтар хацеў паказаць, як у савецкім чалавеку выпрацоўваецца «камуністычная» съедамасць, якая штурхася яго для дабра грамадзтва зрачыся матар'яльнае зацікаўленасці, праўдзіві — стацца съедамым будаўніком «камунізму», дзе праца становіцца «гонарам», а не нажывай. Выйшла аднак адваротна, і не таму, што так жадаў аўтар нарысу, а проста па жыццёўнай іншыці. Панерша, чалавек які выганяў у месяц 350 працаўдзён ці

Тыдзень Паняволеных нароадаў у Нью Ерку

17–23 ліпеня 1960

На падставе Кангрэсавай рэзоляцыі апублікаванай ў «Новом Русском Слове» цыянальных вогратках із сваімі сцягамі, ды прачытаў прывітанне ад віцэ-прэзыдэнта Рышарда М. Ніксана. Галоўным прамоўцам быў кіраўнік палітычнага аддзелу AFL і CIO сп. J. Lovestone. Паважаны прамоўца сказаў вельмі патрыятычную й дынамічную прамову й заявіў, што Задзіночаныя Штаты Амерыкі не застапакояцца, пакуль усе народы на распадзелу ёсць.

Аднак усе гэтыя заходы адміністрація Рэзоляцыі ўпершыню дарэмынны.

Дзеля адзначэння Тыдня Паняволеных Народаў сёлета быў створаны адукацыйны рэзоляцыя ў Праклямасці выклікаўшы рэакцыю з боку Амерыкі. Яны лаялі Амерыку за нанесену паклён на ўладу Савецкага Саюзу, у якім усе народы ўжывалі «свабодна», і што Рэзоляцыя — гэта чарговы наступ амэрыканскага імперыялізму ў халоднай войне.

У съедзідзе за маскою зарэагавалі Расейцы, што жывуць у Амерыцы й наагул у вольных съезце, і то амаль бяз розніцы разыходжаны й запяречаны. Пенрадусім Рэзоляцыя ў Праклямасці выклікаўшы рэакцыю з боку Амерыкі на чале з драм Львом Дабранскім ды таякіх самых камітэтаў быў паклёнаны ў кожным штаце Амерыкі. На чале Нью-Ёркскага камітэту стаў журналисты й тэлевізыны прадуктар сп. Justyn McCarthy. У гэтым камітэту ўваходзіць, як сабра, Беларуска-Амэрыканскіе Задзіночаныя.

Дзякуючы камітэтам, сёлета Тыдзень Паняволеных Народаў шырока быў адзначаны ўсіх большых гародоў Амерыкі праклямасцімі бурмістраў гарадоў і праклямасцімі губернатаў штатаў, артыкуламі ў газетах, камітэтамі ў ради і тэлевізіі ды малітвамі амаль што ўсіх цэрквях Амерыкі.

Адзначэнне Тыдня Паняволеных Народаў ў Нью-Ёрку распачалося ўрачыста ў нядзелю 17-га ліпеня багаслужбамі ў Катэдры с.в. Патрыка — каталіцкай, у Катэдры с.в. Яна — епіскапальнай і ў бажніцы (15 ліпеня) В'ялікім Іешуізум.

На ўрачыстай багаслужбі ў Катэдры Тыдзеня Паняволеных Народаў сёлета Тыдзеня Паняволеных Народаў ў Катэдры с.в. Патрыка, якую меў Яго Эмінэнцыя Кардынал Спэльман, быў прысутны шматлікі сябры Беларуска-Амэрыканскага Задзіночання з нацыянальнымі сцягамі. Казаныне на тэму дня ў Катэдры меў Монсінёр Dougerty. Ён зазначыў, што Царква з'яўляецца змагаром за вызваленне паняволеных народаў ды ёсць вечнымі ворагамі камуністычнай ідэялігії. Пасыльня багаслужбы Кардынала Спэльмана ў асысьце духовенства прыняў на аўдыенцыі прадстаўніку паняволеных народаў Беларуска-Амэрыканскага Задзіночання рэпрэзентавалі старшыня сп. K. Мерляк і заступнік сп. Ф. Бартуль.

У нядзелю 24 ў Катэдры с.в. Кірылы Тураўскага БАПЦ быў адслужаны ўрачысты малебен з нагоды Тыдня Паняволеных Народаў Яго Прэзяўшчынствам Архіепіскапам Васілем. Уладыка Васіль на сваім казаныні падчыркнуў, што на кожнае цярпенне прыходзіць канец, так і цярпенням, якім ніссе Беларусь пад бязжойным панаваннем, хутка наступіць канец, а тады Беларускі Народ будзе свабодны й нараўні ў іншымі народаў словамі Усявішыні.

Таго-ж самага дня падпісні адбыўся вялікі мітынг у залі «Manhattan Center» у Нью-Ёрку, а другі мітынг — у горадзе Левітаун на Лонг Айлендзе.

Мітынг адчыніў старшыня камітэту Justyn McCarthy, прэзэнтуючы ўсе нацыянальнасці, з якіх кожная была прадстаўлена на сцене трох асобамі ў на-

раднікі сваіх народаў спад знакамі «Беларускай нацыянальнасці», якія бароніць «едынай недзелімай» больш чымся самыя Расейцы, выдалі рэзоляцыю, якая была

— Вы скарыстаце з мае прапановы?
— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзіцячае. Мудры зьмей-спакуцілік даваў яблык съетлавалосай Эве, якімі лілікі Адам драмаў пад райскім кустом. І дзеля паўніні вобразу ён падсунуў ёй вазу.

— Папрабуйце персік, Марына Паўлаўна. Салодкае віно звычайна закускаюць фруктамі.

*

Тоўсты чалавек па-дзяцінаму падскакаваў, мітусціўся, навет прыкульгаваў з ветлівасці. Ён быў шмат старшы ѹ таўсціцішы за бацьку, але калі той сікніў на падлогу галёшы, чалавек рагамагнага нагнуўся, прыцісніў іх да залатых галёнаў і забегаў кругом, прыгаварвашы зъяншынштымі імёнамі: — «Галёшыкі... нумарочак... капляшык дазвольце...»

Сяргей і Уладзімер Паўлаўіч прайшлі ў залу.

Ноты ѹ смычкі зашавяліся. На сцену выплыў канфэранс — іншадалы вундркінд, абlyсельці ад музыкальных заняткаў. Ён амаль прапеў, старанна выводзячы кожнае слова, доўгі тытул знатнага дырыгента, і канцерт начаўся.

Сяргей увідзеў, як надзымуў шчокі рыхы, падобны да боксера, трубач. Скрыпачы разъюшана замахалі рукамі.

Музыка падціка.

Яна была з квяцістымі разводамі, як вада на вуліцы, калі пралялоць карасіну. Яна шумела й рвалася із сцэны ў залю. Сяргей успомніў, што навонік так-жэ хвошча залева ѹ наежкіўся ад задаваленія. Якраз такой прадстаўлялася яму рэвалюцыя.

Буржуй танулы зусім прыродным спосабам. Пажылая дама ѿ вячэрнім уборы, кідаючыся,

пайшла на калёну. Змыла. Ейны муж-генерал плаваў, але таксама хутка ўтапіўся. Ужо самым музыкам было па шыю. Вылупіўшы вочы й аплёуваючи набягаючую хвалю, яны су-даргава пілавалі пад вадой.

Яшчэ напор. Адзінока, конца на крэсле, прамініў капэльдышнэр. Хвалі біліся аб сцены, лізлі патроты вялікіх кампазітараў. На паверхні плавалі дамскія торбачкі гілітэ. Час ад часу із звонка-зялёной глыбіні, не сипяшаючыся, як белы, недасыпелы гарбуз успылавала чыясці лысіна й прападала.

— Якая музыка! — ускрыніў Уладзімер Патровіч. — Гэта табе не Пракофеў з Хачатуранам. Клясіка.

Яго так-жэ вельмі цікавіла паводка, што адбылася. Але бачыў і разумеў ён больш, чымся Сяргей: музыка не цякла сама сабой — ёю кіраваў дырыгент.

Ён увоздзіў дамбы, прарысоўваваў каналы і аквадукты, укладваў разыюшаную стыхию ѿ геаметрычна дакладнага рошчышы. Дырыгент кіраваў: за ўзмахам ягонай рукі адныя струмені задзержваліся ѹ замярзаті, іншыя гна-ліся наперад і круцілі турбіны.

Уладзімер Патровіч незадзівінка перайшоў у першы рад. Ніколі раней не сядзеў ён так блізка да дырыгента й ніколі ні думаў, што гэтая работа патрабуе столькі натугаў. Яшчэ-б! Сачыць за флейтам, і за бубнам і прымусіць ѿсіх іграці адно й тое!

Пот ліўся з яго руччамі, шчокі трасьліся. І сытна хрыпла ўздыгвала пры ўсіхай пай-зе. Здалёку ён выдаваўся лёгкім танцорам, які скача не нагамі, але рукамі. Але тут, зблізка, гэта быў мисынік, што сіяч тулавы ѹ лёд, выхаркаючы за кожным ударам адрывістае, густое дыханье.

А музыка рабілася ѿсіх шумнейшай і шумнейшай. Ужо не вадапады й рэакцыі — яны даўно замерзлі — ледзяныя глыбі ѿ рух,

— Вы скарыстаце з мае прапановы?

— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзіцячае. Мудры зьмей-спакуцілік даваў яблык съетлавалосай Эве, якімі лілікі Адам драмаў пад райскім кустом. І дзеля паўніні вобразу ён падсунуў ёй вазу.

— Папрабуйте персік, Марына Паўлаўна. Салодкае віно звычайна закускаюць фруктамі.

— Вы скарыстаце з мае прапановы?

— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзіцячае. Мудры зьмей-спакуцілік даваў яблык съетлавалосай Эве, якімі лілікі Адам драмаў пад райскім кустом. І дзеля паўніні вобразу ён падсунуў ёй вазу.

— Вы скарыстаце з мае прапановы?

— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзіцячае. Мудры зьмей-спакуцілік даваў яблык съетлавалосай Эве, якімі лілікі Адам драмаў пад райскім кустом. І дзеля паўніні вобразу ён падсунуў ёй вазу.

— Вы скарыстаце з мае прапановы?

— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзіцячае. Мудры зьмей-спакуцілік даваў яблык съетлавалосай Эве, якімі лілікі Адам драмаў пад райскім кустом. І дзеля паўніні вобразу ён падсунуў ёй вазу.

— Вы скарыстаце з мае прапановы?

— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзіцячае. Мудры зьмей-спакуцілік даваў яблык съетлавалосай Эве, якімі лілікі Адам драмаў пад райскім кустом. І дзеля паўніні вобразу ён падсунуў ёй вазу.

— Вы скарыстаце з мае прапановы?

— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзіцячае. Мудры зьмей-спакуцілік даваў яблык съетлавалосай Эве, якімі лілікі Адам драмаў пад райскім кустом. І дзеля паўніні вобразу ён падсунуў ёй вазу.

— Вы скарыстаце з мае прапановы?

— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзіцячае. Мудры зьмей-спакуцілік даваў яблык съетлавалосай Эве, якімі лілікі Адам драмаў пад райскім кустом. І дзеля паўніні вобразу ён падсунуў ёй вазу.

— Вы скарыстаце з мае прапановы?

— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзіцячае. Мудры зьмей-спакуцілік даваў яблык съетлавалосай Эве, якімі лілікі Адам драмаў пад райскім кустом. І дзеля паўніні вобразу ён падсунуў ёй вазу.

— Вы скарыстаце з мае прапановы?

— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзіцячае. Мудры зьмей-спакуцілік даваў яблык съетлавалосай Эве, якімі лілікі Адам драмаў пад райскім кустом. І дзеля паўніні вобразу ён падсунуў ёй вазу.

— Вы скарыстаце з мае прапановы?

— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзіцячае. Мудры зьмей-спакуцілік даваў яблык съетлавалосай Эве, якімі лілікі Адам драмаў пад райскім кустом. І дзеля паўніні вобразу ён падсунуў ёй вазу.

— Вы скарыстаце з мае прапановы?

— Ня ведаю, быць можа. Хопіц а гэтым.

Марына была разгубленая. А Юрому ўсё ўспаміналася далёкае, дзі

„Вас чакае цаліна, сябры!“

Прачытаяшы гэты загаловак (гл. «Чырвоная Зымна» зь 19 ліпеня сёлета) міраволі адразу паўстасе ў памяці нануры. Такім чынам, зусім ясна, гутарка на плякат, распаўсюджвалы на Беларусі ўзде ахней дабраахвотнасці, а выразна гаворыцца, што камсамольскія арганізацыі павінны зрабіць адбор адпаведнае колькасці моладзі ѹнакіраваць яе на цаліну. І паспрабуй адмовіцца ад такога «пуштёўкі»! І таксама ясна, што туды не пададуць сынкі й донкі высокое партыйнае эксплюататарскія класы, бо ж сядро іх няма трактарыстых, машыністых і пад. Для іх зноўдзеца дастаткова месца ў дамох адпачынку, на курортах ці летніх адпачынковых лягерох. Яны-ж не пралетары...

Цяпер-ж амаль у кожным нумары «Чырвонае зымны» бачым гэты загалавак. Савецкая пропаганда на кожным кроку стараеца падчыркнуць дабраахвотнасць выезду моладзі на каторжную працу на цаліне. І зноў-ж па паралель: ці-же не такой «дабраахвотнасці» тлумачылі колішнія пропагандысты рознінграўскага «Усходняга міністэрства» вызваліцца на такую-ж катаржную працу ў гітлераўскую Нямецчыну?

Але як-бы савецкая пропаганда не маскавала запрадаўніцця, а ўсё-ж там-сям прарвеца й кусочак праўды і мы маєм тады змогу бачыць гэту «дабраахвотнасць» ўва ўсёй ейнай жахлівой форме.

Вось яна, гэта «дабраахвотнасць»:

«Гэтым днём Цэнтральны Вамітэт ВЛКСМ прыняў пастанову «Аб удзеле камсамольскіх арганізацыяў у адборы ѹнакіраваны мханізатараду сельскіх гаспадаркі і іншых рабочых у раёны цалінныя і абложных земляў Казахскай ССР для аказання дапамогі ў правядзеніі ўборкі ўраджай ў 1960 годзе» (падчыркнута ў арыгінале). Па камсамольскіх пущтёвак у Казахстан адправіцца вялікі атрад маладых трактары-

стых, камбайнераў, машыністых жніярак і іншых рабочых».

Такім чынам, зусім ясна, гутарка на плякат, распаўсюджвалы на Беларусі ўзде ахней дабраахвотнасці, а выразна гаворыцца, што камсамольскія арганізацыі павінны зрабіць адбор адпаведнае колькасці моладзі ѹнакіраваць яе на цаліну. І паспрабуй адмовіцца ад такога «пуштёўкі»! І таксама ясна, што туды не пададуць сынкі й донкі высокое партыйнае эксплюататарскія класы, бо ж сядро іх няма трактарыстых, машыністых і пад. Для іх зноўдзеца дастаткова месца ў дамох адпачынку, на курортах ці летніх адпачынковых лягерох. Яны-ж не пралетары...

І, зразумела, усыпел за Цэнтральным Камітэтам і ЦК ЛКСМ Беларусі «приняў рашэнне аб ѹнакіраваны вялікай групі моладзі для ўзбелу ў уборцы цалінныя пашанцы. Камітэты камсамолу распублікі ѹнакіраваць у гэтым годзе больш за дзве тысічы мханізатараду, пераважна камсамольці і моладзі. Акрамя таго ў раёны асвяшчэння цалінных і абложных земляў пададуць больш чым 5 тысіч новачынцаў вучылішчай мханізациі сельскіх гаспадаркі Беларусі».

З падобных засемак у газэце відаць, што балшышыно беларускае моладзі выслана ў Казахстан, у Качкатаўскую вобласць. Ужо першыя эшаўнены з моладзі пакінулі Менск.

Як бачым, толькі аб ѹнакіраваныя гаворыцца тут, а не ахней дабраахвотнасці, і гэта робіцца ў той час, калі даслоўна па ўсёй Беларусі зь недахону працоўных рук на найціжэйшыя працы заганяюць старыкоў і жанчын.

A. Г.

„Бескарыйская“ дапамога Масквы

У Лёндан прыбыў былы студэнт-мэдык маскоўскага ўніверситету Окульль, які паходзіць з Уганды. У гутарцы з прадстаўнікамі прэзыдента Окульль заўвіў, што ён выклочаны з маскоўскага ўніверситету пасля таго, як напісаў Хрушчову ліст, у якім жалуе ў ўмовы, створаныя афрыканскімі студэнтамі у Маскве. Окульль быў прыняты ў маскоўскі ўніверситет у рамках праграмы Арганізацыі Задзіночных Нацыяў дапамогі слабаразвітым краінам. Паводле ягоных словаў, афрыканскія студэнты, якія не паддаюцца камуністычнай працягандзе, ня могуць жыць і вучыцца ў Маскве ў нармальных умовах. Окульль заявіў, што вучыцца ў маскоўскім університеце.

На гэтым мейсцы трэба аддаць належнае спадарышні Алі Яцкевіч за ўменне і начынціць ававязку ў рэпрэзантаваніі пашырэнні ведаў ахней дабраахвотнасці пасля заканчэння ѹніверситету камуністычнай дзеянасці ў сваіх краінах. Окульль выслыў у Арганізацыю Задзіночных Нацыяў ліст з пратэстам супраць палажэння афрыканскіх студэнтаў у маскоўскім університеце.

**ХОЧАШ ЗРАБІЦЬ СВАЙMU
БЛІЗКАМУ ПРЫЕМНАСЦЬ
І АДНАЧАСНА КАРЫСЦЬ ДЛЯ
БЕЛАРУСКАИ СПРАВЫ, ПАДА-
РУЙ ЯМУ КАМПЛЕКТ КНІЖАК
ВЫДАВЕЦТВА
«БАЛЬКАУШЧЫНЫ»**

A. Г.

Зъ беларускага жыцця

ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ У АУСТРАЛІЙСКАЙ ШКОЛЕ

На працягу чэрвеня сёлета ў дзяўчынскім Коледжы с. Калюмбаса у Мэльбурне, вучаніца гэлага Коледжу Алі Яцкевіч выклодада гісторыю Беларусі для вучаніц інтэрнітам, лівінг і матрыкулайшчын клясу. Усяго адбылося 23-ы лекцыя, якія ахапілі сабой цэлую гісторыю Беларусі ў галоўных рысах. На канцы 2-га школьнага тэрміна (канец жніўня) вышлі пералічаныя клясы будуть здаваць экзаміны па беларускай гісторыі. На пачатак тэрміна школьнага тэрміна, запіланаваны выклады беларускай літаратуры.

На гэтым мейсцы трэба аддаць належнае спадарышні Алі Яцкевіч за ўменне і начынціць ававязку ў рэпрэзантаваніі пашырэнні ведаў ахней дабраахвотнасці пасля заканчэння ѹніверситету камуністычнай дзеянасці ў сваіх краінах. Окульль выслыў у Арганізацыю Задзіночных Нацыяў ліст з пратэстам супраць палажэння афрыканскіх студэнтаў у маскоўскім університеце.

А ў першую чаргу гэты выпадак хай прыпомніць беларускому грамадству, а асабліва Беларускому Інстытуту Навукі і Мацтацтва, што трэба прыкладзіці ўзялікі ахвяры на ўздзеніні ведаў ахней дабраахвотнасці ў школьнага праграмы. На гэтым мейсцы так-жэ трэба дзяякаць манахініям Станіславу Ізабэль, прафэсарам гэлага Коледжу, за іх прыхильнасць да беларускіх сасыдасцяў.

А ў першую чаргу гэты выпадак хай прыпомніць беларускому грамадству, а асабліва Беларускому Інстытуту Вывучэння Мінхэн, № 12, 128 БАЧ.

Вышыша чарговы 12-ы нумар «Беларускі Зборнік» Інстытуту Вывучэння Мінхэн, № 12, 128 БАЧ.

Вышыша чарговы 12-ы нумар «Беларускі Зборнік» Інстытуту Вывучэння Мінхэн, № 12, 128 БАЧ.

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: 1) Дзесяцігодзінье Інстытуту Вывучэння Мінхэн, 2) Г. Паланевіч — Нацыянальная тэорыя й практика бальшавізму ў Беларусі, 3) Аляксандар Падаркоў — Афіцыйны савецкі Парнас беларускай літаратуре, 4) М. Куліковіч — Беларускі савецкі песьненны фальклёр, 5) С. Кабыш — Палескіе й проблема мэльгарыці ў БССР, 6) Я. Станкевіч — Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі (рэзэны).

У гэтым нумаре Зборніка ўвайшлі наступныя артыкулы: